

Анотація. В статті розглядається управління якістю послуг на підприємствах ресторанного господарства, як однієї з складових ефективності підприємницької діяльності в сфері обслуговування.

Ключеві слова: якість, ресторанне господарство, управління, послуги

Summary. In the article the quality management of services on the enterprises of restaurant economy is considered, as one of constituents of efficiency of entrepreneurial activity in the field of service.

Keywords: quality, restaurant economy, management, favour

*Рецензент д.е.н., професор ХНЕУ Пулипенко А.А.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.*

УДК 658.5:338.439

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

*Науменко М.О., к. е. н., доцент,
Дудник Р.О., магістр (Академія ВВ МВС України)*

У статті наведено основні концептуальні підходи до формування системи стратегічного розвитку підприємств у ресторанному господарстві

Ключові слова: споживач, послуга, стратегічне управління, ресторанне господарство

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Поглиблення ринкових перетворень ставить перед підприємствами ресторанного господарства об'єктивні завдання щодо підвищення конкурентоспроможності, розробки стратегій розвитку, частішої зміни концепцій розвитку тощо. Конкурентоспроможність підприємств ресторанного господарства, ефективність їх господарювання повністю залежить від того, наскільки їх послуги відповідають вимогам ринку. Таким чином, вирішення питань, пов'язаних із розробкою стратегій та концепцій розвитку підприємств є актуальним на сучасному етапі розвитку ресторанного бізнесу в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених частин загальної проблеми. У сучасній літературі можна виокремити дві основних концепції стратегії - філософську та організаційно-управлінську [1]. Філософська концепція наголошує на загальному значенні стратегії для підприємства. У межах цієї концепції стратегію можна розглядати як філософію, якою має керуватися підприємство у своїй роботі.

Організаційно-управлінська концепція стратегії пов'язана з конкурентними діями, заходами та методами здійснення стратегічної діяльності на підприємстві [2].

Існує багато трактувань поняття «стратегія», але всі вчені схиляються до того, що стратегія є найважливішою частиною успіху і подальшого розвитку підприємства. Нині немає єдиного загально прийнятого та узгодженого визначення даного поняття. Доречним, на наш погляд, є вислів Г.Мінцберга: «Кожне визначення додає важливі елементи до розуміння стратегії, спонукаючи ставити фундаментальні питання щодо діяльності організацій та їхній розвитку узагалі» [3].

Основною **метою** статті є всебічне вивчення проблем розробки стратегій та концепцій розвитку підприємств ресторанного господарства.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки ресторанний бізнес в Україні набув значних змін, починаючи з формату закладів ресторанного господарства та закінчуючи структурою всієї галузі ресторанного господарства. Ресторанний сектор економіки виступає найважливішою сферою, від організації і стратегічного розвитку якої залежать деякою мірою результати діяльності усіх без винятку

галузей виробничої та соціальної інфраструктури. Підприємства харчування за своїм цільовим призначенням організують повноцінне, науково-обґрунтоване раціональне харчування і надають послуги, пов'язані з цим.

Підприємства ресторанного господарства, які функціонують на визначеному ринку (середовищі), надають різноманітні послуги й пропонують широкий асортимент продукції харчування, здійснюючи при цьому певні витрати, розмір яких залежить від потенціалу підприємства, організації управлінської, фінансової, правової діяльності, факторів зовнішнього й безпосереднього середовища. Значна роль у скороченні витрат належить організації стратегічного планування розвитку підприємства.

Характер діяльності підприємств ресторанного бізнесу відповідатиме вимогам середовища лише тоді, коли підприємства виготовлятимуть і реалізовуватимуть продукцію та послуги такої якості й у такому асортименті, які відповідатимуть потребам і вимогам даного ринку за екологічними, економічними й фізіологічними показниками. В разі порушення такої відповідності й структура громадського харчування готельних комплексів, і сфера обслуговування в номерному фонді зазнаватимуть втрат як матеріальних, так і моральних (втрата довіри до підприємства з боку споживачів).

Позитивні тенденції, що позначилися у розвитку ресторанного сектора економіки, проте, дозволяють визначити ряд проблем, які все ще існують, і невирішених задач у даній галузі. Зокрема :

- недостатній розвиток мережі підприємств харчування, які б відповідали сучасним вимогам дизайну, технологічного оснащення, прогресивним методам обслуговування;

- наявність визначених "перекосів" у територіальному розміщенні підприємств харчування;

- не розвинута мережа "адресних" підприємств, яка б була орієнтована на різні шари споживачів, а також підприємств швидкого обслуговування;

- недостатній рівень якості й асортименти послуг, що надаються споживачам на підприємствах харчування різних типів.

Для активізації стратегічного розвитку ресторанного господарства потрібно здійснити [4] :

- розробку загальнодержавних нормативно-законодавчих документів щодо регулювання розвитку ресторанної сфери;

- удосконалювання системи статистичного обліку показників діяльності і розвитку підприємств харчування;

- налагодження інтеграції наукових закладів і підприємств ресторанного бізнесу щодо розвитку останніх відповідно до вимоги СОТ;

- розробку системи інституціонального забезпечення привабливості інвестиційно-іноваційних проектів розвитку ресторанного сектору економіки;

- забезпечення зниження асиметрії інформації шляхом розробки і моніторингу стандартів якості діяльності підприємств харчування;

- розробку системи захисту прав власності;

- усунення протиріч з питань професійної підготовки кадрів для здійснення підприємницької діяльності, залучення висококласних фахівців ресторанного бізнесу до програм підвищення кваліфікації фахівців даної сфери діяльності для роботи в ринкових умовах.

Виходячи з викладеного вище, до основних механізмів стратегічного регулювання ресторанного бізнесу пропонується віднести [5] :

- уточнення правових принципів здійснення торговельної та інших видів діяльності;

- встановлення вимог до здійснення діяльності диференційовано, у залежності від типу і виду підприємства харчування;

- визначення принципів регулювання різних видів діяльності, що передбачає взаємодію спеціально уповноваженого центрального органа виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування, громадських організацій та об'єднань суб'єктів торгової діяльності;

- чітке розмежування різноманітних інструментів державного регулювання стратегічного розвитку ресторанної сфери і визначення порядку їхнього використання;

- розробка порядку надання дозволів на розміщення об'єктів ресторанного сектора;

- забезпечення вимог до формування асортименту продукції та послуг підприємств харчування різних типів і рівня комфортності;

- розробка механізму приведення цін на продукцію і послуги в різних типах підприємств у відповідність з їхнім економічним обґрунтуванням;

- розмежування міри відповідальності за порушення правил торгівлі в ресторанному бізнесі й інших нормативних вимогах між органами контролю і нагляду та чітке визначення їхніх повноважень;

- обґрунтоване формування вимог щодо професійної підготовки кадрів для підприємств харчування і відповідності освітньо-кваліфікаційного рівня працівників ресторанного сектора;

- встановлення порядку здійснення державного контролю в ресторанній сфері діяльності;

- фіксування видів юридичної відповідальності в ресторанному бізнесі;

- удосконалювання порядку державної підтримки розвитку ресторанного сектора економіки;

- уточнення порядку захисту прав і законних інтересів суб'єктів діяльності в ресторанному бізнесі.

Висновки. Стратегічний розвиток підприємства - це безперервний, адаптивний і творчий процес прийняття стратегічних (ключових управлінських) рішень і проведення стратегічних змін в організації, який включає розробку планів, вибір стратегій, виконання, контроль і корекцію планів і стратегій, а також враховує зміни зовнішнього й

внутрішнього середовища підприємства на певний період часу, який дорівнює періоду реалізації стратегії [6].

Розробка та реалізація стратегії дозволяє вирішити одну із проблем підвищення ефективності діяльності підприємства ресторанного господарства, а саме задачу планомірного розвитку організації шляхом переорієнтації керівництва з короткострокових цілей на довгострокові. Як показує досвід роботи багатьох підприємств, виконання стратегічних планів є дуже складним завданням, оскільки безліч окремих заходів і дій повинна бути скоординована таким чином, щоб досягти цілей з найменшими витратами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Ансофф И. Стратегическое управление: сокр.

пер. с англ. / И. Ансофф // М.: Экономика. - 1989. - 519 с.

2 Салун В. Стратегическое планирование - цель или средство / В. салун // Маркетинг. - 1999. - № 1. - С.42-47.

3 Виханский О.С. Стратегическое управление: учебник, 2 изд., перераб. и доп. / О.С. Виханский // М.: Гардарики. - 2000. - 296 с.

4 Ефремов В.С. Стратегическое управление в контексте организационного развития / В.С. Ефремов // Менеджмент в России и за рубежом. - 1999. - №1.- С.3-13.

5 Куденко Н.В. Стратегический маркетинг: навч. посібник / Н.В. Куденко // К.: КНЕУ. - 1998.-152 с.

6 Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. /А.П. Міщенко// Київ: «Центр навчальної літератури». - 2005. - 336 с.

Аннотация. В статье приведены основные концептуальные подходы до формирования системы стратегического развития предприятий в ресторанном хозяйстве.

Ключевые слова: потребитель, услуга, стратегическое управление, ресторанное хозяйство

Summary. In the article basic conceptual approaches are resulted to forming of the system of strategic development of enterprises in a restaurant economy.

Keywords: user, favour, strategic management, restaurant economy

Рецензент д.е.н., професор ХНЕУ Пулипенко А.А.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.

УДК 336.77

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

*Нескородєва І.І. к.е.н., доцент,
Биковська А.М., студентка (ХНЕУ)*

У статті досліджено економічну категорію «кредитування» та уточнено її економічний зміст з точки зору функціонального призначення кредиту. На основі аналізу стану розвитку кредитування малого бізнесу в Україні, визначено основні проблеми та шляхи вирішення проблем в галузі розвитку кредитування в Україні.

Ключові слова: кредит, капітал, позичальник, малий бізнес.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. В умовах дестабілізації економіки, обмеження фінансових ресурсів саме суб'єкти підприємництва, які не потребують великих

стартових інвестицій, спроможні за певної підтримки найшвидше і найефективніше розв'язувати проблеми кризової економіки України, стимулювати розвиток конкуренції та сприяти економічному зростанню.